Facit · Orkestret på papir

Svarene er regnet af forløbets egne data (orkestret/indhold.js): familien, registret (instrumentets dybeste og lyseste tone i værkstedet) og stolen på scenen. Ordene for tonens form er målt på værkstedets egen lyd, og «Hvem får temaet?» bruger partiturlæserens regel fra del 5. Venstre og højre er set fra salen. Åbne svar har kriterier.

Spor ● (fx 3.–4. klasse)

Side 1 · Hvilken familie?

1. **Sæt kryds ved familien:** Bratsch: strygere Cello: strygere Fløjte: træblæsere Horn: messingblæsere Klokkespil: slagtøj Tuba: messingblæsere
2. **Hvem hører ikke til?** 1: Fagot 2: Horn 3: Tuba

Side 2 · Hvor sidder de?

1. **Rækkerne:** 2. række: træblæsere 3. række: messingblæsere 4. række: slagtøj
2. **Tættest på dirigenten:** 1: Fagot 2: Cello 3: Klarinet 4: Kontrabas

Side 3 · Hvordan laver den tonen?

1. **Stryger, blæser eller slår?** Fagot: blæser Klokkespil: slår Kontrabas: stryger Pauke: slår Trompet: blæser
2. **Bagefter:** Fløjte: holder Klokkespil: falder Pauke: dør ud Tuba: holder

Spor ●● (fx 5. klasse)

Side 1 · Hvilken familie?

1. **Skriv familien:** Fagot: træblæsere Horn: messingblæsere Klarinet: træblæsere Kontrabas: strygere Pauke: slagtøj Trompet: messingblæsere Tuba: messingblæsere
2. **Fra dyb til lys:** Bratsch 3, Cello 2, Kontrabas 1, Violin 4 Fagot 1, Fløjte 3, Klarinet 2 Horn 2, Trompet 3, Tuba 1

Side 2 · Hvor sidder de?

1. **Hvem sidder hvor?** Bratsch Cello Kontrabas Fløjte Klarinet Fagot Trompet Horn Tuba Pauke Klokkespil
2. **Venstre eller højre?** Fagot: højre Fløjte: venstre Horn: midten Kontrabas: højre Pauke: venstre Tuba: højre

Side 3 · Hvordan laver den tonen?

1. **Hvad sætter tonen i gang?** Fagot: luft over hul eller rørblad Horn: læber i mundstykke Klokkespil: slag Kontrabas: bue på streng Tuba: læber i mundstykke
2. **Tonens form:** Horn: hurtigt, holder Klarinet: hurtigt, holder Klokkespil: straks, falder Pauke: straks, dør ud

Spor ●●● (fx 6.–7. klasse)

Side 1 · Hvilken familie?

1. **Hvem er jeg?** 1: Fløjte 2: Klokkespil 3: Klarinet
2. **Fra dyb til lys:** Fløjte 4, Horn 3, Kontrabas 1, Pauke 2

Side 2 · Hvor sidder de?

1. **Hvorfor bagest?**
   Kriterier: en pauke er så kraftig, at den kan overdøve en hel række violiner; de kraftigste står bagest, så alle kan høres.
2. **Langt væk:**
   Kriterier: den direkte lyd bliver svagere, jo længere tilbage stolen står; salens efterklang er lige stærk, uanset hvor musikeren sidder; derfor er der mere sal og mindre direkte lyd bagerst.

Side 3 · Hvordan laver den tonen?

1. **Tegn tonens form:** Violin: starten langsomt op, og efter ½ s holder den (stadig højt)
   Klokkespil: starten straks op, og efter ½ s er den faldet, men ikke væk
2. **Træ eller messing?**
   Kriterier: træblæseren har luft (pust) med i lyden; messingen er skarp i starten og kan blive meget kraftig.

Side 4 · Tænk efter

1. **Hvem får temaet?**
   Som det står: Bratsch, Klarinet, Trompet, Violin. Tubaen: klinger to oktaver lavere. Fløjten med bassen: bassen kommer over temaet. Kriterier: ring om bratsch, klarinet, trompet og violin: deres register dækker hele båndet; tubaen spiller temaet to oktaver lavere, fordi den ikke kan nå så lyst; får fløjten bassen, kommer bassen til at ligge over temaet, og så er bunden væk.